

«ВІН ЗА ТЕБЕ, УКРАЇНО, МУКИ ТЯЖКІ ТЕРПІВ...»

На свято Покрови, 14 жовтня 1942 року, було створено Українську Повстанську Армію.

Ще в 1936-37 рр. з ініціативи військової організації українських націоналістів під керівництвом Василя Сидора були створені повстанські бойові відділи під назвою «Вовки», які вели активну партизанську війну проти польських окупантів. Їх вважали попередниками УПА. Перші збройні формування виникають стихійно у Волинських і Поліських лісах ще в 1941 році під такими назвами: «Українська Повстанська Армія», «Поліська Січ», якою командував Боровець, псевдо «Тарас Бульба», «Поліське лісове товариство» та інші. Пізніше ці військові об'єднання отримали спільну назву «Українська національна революційна армія» - УНРА. В народі їх називали «бульбівцями».

Восени 1942 року на Поліссі і Волині під проводом ОУН планомірно і організовано створюються збройні сили, які прийняли назву:

«Українська Повстанська Армія». Перший відділ її сформував Сергій Качинський, під псевдонімом «Остап».

Українська Головна Визвольна Рада проголосила день 14 жовтня, на який припадає козацьке свято Покрови, офіційно вважати днем створення УПА.

У 1942 році Українська Повстанська Армія нараховувала не менш як 150 тисяч воїнів. Вони провели кілька збройних операцій проти німців на Волині і Станіславщині (Івано-Франківщина). Обеззброювали німецькі військові загоны, обози, захищали населення від контрибуцій, вивезення на роботу в Німеччину. Чим глибше заходили німецькі дивізії в більшовицьку імперію, чим кровопролитнішими відбувалися бої між ними і комуніст-більшовиками, тим швидше зростали ряди УПА. Було сподівання, що ця армія, дочекавшись виснаження ворогів, допоможе здобути незалежність України. Більшовики почали перемагати і знову насувалися на Галичину.

В 1943-1944 рр. УПА вже нараховувала 250-400 тис.

воїнів. Командуючий військами УПА генерал-хорунжий Роман Шухевич проявив великий хист, щоб зберегти народну армію між двома ворогами, а згодом, коли почалися змагання з більшовицькою наволоччю, увійшов в історію військової справи, як стратег небаченої партизанської війни.

В якій країні могла вистояти протягом десяти років народна армія, кількасот тисяч бійців проти нашої найчисельнішого в світі загарбника! Стрільці УПА мужньо билися до останнього за волю народу і держави. Ми низько схиляємо голови перед ними за їх мужність.

Воїни УПА залишаться в історії визвольних змагань, як мужні легіни, захисники народу. У піснях, переказах, легендах можна почути зворушливі історії про їх життя, кохання, останній смертний бій. Щоб не здаватись у ворожі руки, вони підривали себе в криївках. На їхньому прикладі ми повинні виховувати нашу молодь, тоді будемо мати гарантію, що Україна буде вільною навіки.

Материнським ревіємем по своїх полеглих синах і дочках звучать слова пісні «Ой, у світі великому страшна війна була, не одна стара мати дітей ся бо збула». Таких матерів: галичанок, волинянок, буковинок, гуцулок є тисячі. Вони понесли тяжкі втрати, втратили своїх дітей і не могли оплакати їх, зросити могилу слізьми гіркими, поставити квіти весняні. А було й так, що скатована мати дивилася на сина або дочку замордовану тяжкими, звірськими знущаннями, говорила катом, що це не її син чи дочка. Чи може хто відчути біль цієї матері, патріотки-українки, як її серце витримало і не розірвалося?

(Закінчення на 4 стор.)

(Закінчення. Поч. на 3 стор.).

Минали роки, а прислужники-яничари називали патріотів зрадниками народу. Комуністи намагалися спотворювати історичну дійсність. Матері боляче терпіли, бо знали, що віддали своїх дітей на боротьбу за правду українського народу. Ці материнські сльози, ці жертви наших предків дістали велику нагороду від Бога на цій багатостраждальній землі.

В 1992 році, коли Україна вже була незалежною державою, Українська Повстанська Армія святкувала свій ювілей (коли міністром Збройних Сил України був Морозов). 8-9 серпня 1992 року в столиці незалежної України відбулося святкування 50-літнього ювілею створення УПА. З усіх країн світу прибули до нашої столиці делегації від УПА. Прибули делегації з Польщі, Німеччини, Голландії, Англії, США, Австрії, Австралії та інші.

8 серпня 1992 р. в палаці культури «Україна» відбулася урочиста академія. Понад 2 тисячі делегатів заповнило зал палацу.

«ВІН ЗА ТЕБЕ, УКРАЇНО, МУКИ ТЯЖКІІ ТЕРПІВ...»

9 серпня, після панахиди за полеглих в боях воїнів УПА і віче-реквієму на Софіївському майдані, відбувся похід до пам'ятника Володимирові Великому і Аскольдової могили. Щеміло серце і сльози виступали на очах, коли по Хрещатику під звуки військового духового оркестру пройшли багатотисячні колони ветеранів УПА. Першими в колоні йшли голландські генерали, яких врятували з німецького концтабору, що знаходився на Івано-Франківщині. Генералів переправили через Австрію в країну вільного світу. Генерали брали участь в антифашистському русі опору. Поруч з генералами крокував повстанець УПА, який виконував роль провідника через кордон. В колонах люди похилого віку, старенькі, замучені поневіряннями, але незламні духом йшли ветерани ко-

лишнього проводу Організації Українських Націоналістів (ОУН), медсестри УПА, зв'язкові, воїни УПА. В оновленому Києві, столиці незалежної української держави, крокували її сини, які не жаліли свого життя і під ма-

йорінням синьо-жовтих і червоно-чорних прапорів несли славу про легендарну боротьбу Української Повстанської Армії.

Ярослав ПАСІЧНИК,
комбатант Української
Повстанської Армії.